

Učiteljski tovariš

Stanovsko političsko glasilo J. U. U. — sekcije za dravsko banovino v Ljubljani

Mesečna priloga »Prosveta«

Uredništvo in uprava: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/1. Rokopisov ne vračamo. Nefrankiranih pism ne sprejemamo. Izhaja vsak torkelj. Naročnina letno 60 Din za tiskovino 80 Din. Člani sekcije J. U. U. plačujejo tisk in članarino. Oglasi po ceniku in dogovoru, davke posebej. Pošt. tek. rač. 11.797. Telefon 3973

Važni sklepi seje glavnega odbora Jugoslovenskega učiteljskega združenja v Beogradu

V Beogradu je bila seja glavnega odbora. Sklepi, ki jih je glavni odbor sprejel, so bili izročeni tudi g. prosvetnemu ministru. Predstavka je naslednja:

Gospodu prosvetnemu ministru
Beograd.

Glavni odbor Jugoslovenskega učiteljskega združenja si usojal dostaviti Vam, gospod minister, sklepe, ki so bili sprejeti na seji glavnega odbora in Vas naproša, da posvetite tem predlogom pažnjo in jih upoštevate. — Sklepi so naslednji:

1. Večina osnovnih šol ne dobiva za svoje vzdrževanje potrebnih sredstev. Ker tako stanje zelo ovira uspešno šolsko delo, je nujno potrebno, da se s primernimi ukrepi temu odpravi. Predvsem naj upravne oblasti izposlušajo, da bodo občine redno odvajale predpisane prispevke in izvrševale določbe zadevnih zakonov. Ako ne morejo prevzeti vzdrževanja vseh šol, bi morale vzdrževati banovine vsaj šole v zelo siromašnih krajih.

2. V posameznih razredih je mnogokrat nad sto učencev, kar je s pedagoškega stališča docela nevarno, ker se učitelj prehitro izčrpa in postane nesposoben za vsako delo.

3. Ljudje radi pošiljajo otroke v šolo; radi tega se skoraj povsod kaže potreba zgraditve novih šolskih poslopij in otvarjanja novih razredov ter namestitve novih učnih moči. Ako se bo oviral ta normalni življenjski tek, tedaj bomo v prosveti nazadovali.

4. Vedno se pričakujejo novi učni načrti in programi za osnovno in višjo narodno šolo. Potrebno je, da se čimprej uvedejo učni načrti in programi, ki so bili za osnovno šolo izdelani v glavnem prosvetnem svetu pred nekaj meseca. Začasni učni načrti in programi za višjo narodno šolo naj se dajo glavnemu prosvetnemu svetu v izdelavo.

5. Odlok ministrstva O. N. br. 7601/33, ki predpisuje v nasprotju z obstoječimi zakoni učiteljem 48 ali 42 tedenskih ur, naj se v celoti razveljavi.

6. V raznih kulturnih in drugih ustanovah izvršuje učiteljstvo vse administrativno in prosvetno delo. Preobremenjen s šolskim delom in z delom po vseh teh ustanovah zgubi učitelj kaj kmalu svoje zdravje in mu je s tem tudi onemogočeno pravilno vršenje dela v šoli. Učiteljstvo naj se prepusti, da deluje izven šole toliko, kolikor mu je mogoče.

7. Vprašanje šolskih nadzornikov bo pravilno rešeno le tedaj, če bo nadzornike izbral glavni prosvetni svet iz vrst učiteljev osnovnih šol. Nadzornikom naj se prizna stalnost in višja položajna grupa nego jo ima učiteljstvo.

8. Interesi šole in interesi kulturnega dela učiteljstva zahtevajo stalnost učitelja na službenem mestu. Za to so potrebne spremembe v zakonu. Dokler ne bodo te spremembe izvršene, naj se premešča učiteljstvo le med počitnicami. Odstraniti je treba vpliv nepoklicanih oseb na učiteljska premeščanja, posebno je paziti na to, da se učiteljstvo ne premešča vsled nedokazanih ali anonimnih obtožb.

9. Učiteljstvo zahteva, da se za prestopke sodi po predpisih uradniškega zakona in to v disciplinskih sodiščih za učiteljstvo. Disciplinsko sodišče prve stopnje naj bo pri banski upravi in vrhovno v ministrstvu prosvete. Pred tem sodiščem naj bo onemogočeno učiteljstvu, da se brani osebno in po svojem pravem zastopniku.

10. Mnogoštevilne različne učne knjige za isti predmet imajo za posledico, da uporablja v istem kraju skoraj vsaka šola druge učne knjige. Ker se učenci med letom pogosto selijo iz ene v drugo šolo, morajo starši večkrat v enem letu kupiti po več knjig za isti predmet. Skrajni čas je, da se to vprašanje pravilno reši.

11. Pravičnost zahteva, da se za učitelje, ki služijo na posebno težkih službenih mestih, določijo posebne nagrade. Po gotovem številu let službovanja v takem kraju naj bi imeli učitelji prvenstvo pri podeljevanju boljših mest.

12. Poročenim učiteljicam naj se prizna pravica do stanarine, če nimajo naturalnega stanovanja.

13. Vprašanje upraviteljev naj se reši tako, da ima vsaka posamezna šola enega upravitelja. Ni dobro, da upravlja upravitelj več posameznih šol in ravno tako ni dobro, da sta na eni šoli dva upravitelja. Upravitelje je treba postaviti po predpisih zakona o narodnih šolah. Ako nima upravitelj naturalnega stanovanja, tedaj naj se mu prizna posebna nagrada po številu razredov.

14. Prošnje za napredovanje učiteljev v višje skupine in periodične poviške naj se smatrajo za nujne, ker se dogajajo primeri, da so ležale take prošnje po več mesecev nerešene.

15. Učiteljem bojevnikom naj se prizna pravica do napredovanja po grupah, ravno tako kot je to priznano zdravnikom bojevnikom s finančnim zakonom za l. 1933/34.

16. Šolske oblasti naj bodo neodvisne od upravnih oblasti, ker je skušnja pokazala, da dosedanja odvisnost ne vpliva dobro na pravičen razvoj in napredek osnovnega šolstva.

17. Izpraznjena mesta banskih in sreskih šolskih nadzornikov naj se spopolnijo čim prej z izvoljenimi kandidati, katerim naj se prizna stalnost.

18. Mnogo šolskih vprašanj, ki se v raznih delih države različno rešujejo, je treba regulirati s pravilnikom o izvrševanju zakona o narodnih šolah z dne 5. 12. 1929.

19. Vsi učitelji in učiteljice osnovnih šol, ki so dodeljeni meščanskim šolam, naj se vrnejo na osnovne šole, a na njihova mesta naj se nameščajo učitelji in učiteljice, ki so študirali na državne stroške in dovršili višjo pedagoško šolo ter poučujejo na osnovni šoli.

20. Učiteljem, ki so dodeljeni šolskim nadzornikom in banskim prosvetnim oddelkom ter ministrstvu prosvete, naj se nakazuje stanarina kot njihovim tovarišem, ki so zaposleni na šolah.

21. Upokojijo naj se vsi učitelji in učiteljice, ki so dovršili 35 službenih let. Na njihova mesta naj se postavijo novi učiteljski kandidati, ki čakajo že po dve in tudi več let na namestitve.

22. Večje število učiteljskih kandidatov čaka že delj časa na namestitve. Odobrijo naj se izredni krediti za namestitve vseh teh

kandidatov. Prvenstveno naj se namestijo oni kandidati, ki so odslužili vojaščino, nato oni, ki imajo boljši uspeh in so potrebnejši.

23. Zvezki državne izdaje imajo slabši papir nego drugi zvezki, zato je potrebno, da se ta papir izpremeni. Odobri naj se tudi uporabljanje zvezkov privatnih izdaj.

24. Še vedno je nerešeno vprašanje učiteljskih domov v Zagrebu. Dosedaj še ni izdan po § 345. uradniškega zakona odlok, na katerega se čaka že dve leti. Ti domovi so bili zgrajeni z učiteljskim denarjem in namenjeni za šolanje učiteljskih otrok in ne bi bilo pravično, niti moralno, da se jih odda v uporabo drugi ustanovi. Učiteljstvo savske banovine je soglasno v zahtevi, da naj služita imovina za šolanje njihovih otrok.

Zadužbina pokojnega metropolita Save Kosanovića, ki je svoje premoženje zapustil učiteljem Bosne in Hercegovine, naj se odda v uporabo sekciji za drinsko banovino kot naslednici učiteljske organizacije Bosne in Hercegovine.

Po udeležanju je bil učiteljstvu Bosne in Hercegovine nepravilno odtrgan prispevek za beograjski penzijski fond. Še vedno se čaka na odlok o povrnitvi tega prispevka učiteljstvu.

Poleg tega Vam, gospod minister, izjavlja glavni odbor soglasno zahvalo za lepe besede, ki ste jih izrekli o etični vrednosti učiteljskega stanu med proračunsko debato v narodni skupščini.

Predsednik JUU: Tajnik:
Damjan Rašić, s. r. Blagoje Radojević, s. r.

Dve leti našega dela

Minili sta dve leti, odkar sem s svojimi tovariši prevzel vodstvo našega združenja. Do sestanka XI. glavne skupščine je bilo to vodstvo le začasno in sicer od aprila do avgusta 1931. Na glavni skupščini pa je bil izvoljen novi odbor, kateremu imam čast predsedovati.

V mesecih maju, juniju, juliju in avgustu 1931. je bila izvršena reorganizacija našega združenja. Namesto plemenskih pokrajinskih poverjeništev so bile osnovane banovinske sekcije. Ne more se oporekati velikega pomena te spremembe za našo organizacijo. Ta sprememba je povzročila, da smo v prvem letu tako reorganiziranega združenja pridobili 5000 članov več, nego smo jih imeli v prejšnjih letih. To je najboljši dokaz, da je mnogo bolje, da imamo banovinske sekcije. Na dalje onemogoča taka stvarnost vsako kritiko, ki hoče dokazati, da ni bila potrebna sprememba v formaciji našega združenja.

Moja oseba je postala predmet najhujših napadov nasprotnikov. Radi tega prosim, da se mi ne zameri, ker moram v obrambo svoje osebe govoriti o sebi in o svojem delu.

Reorganizacija združenja in ustanovitev banovinskih sekcij je bil smoter moje borbe in sem popolnoma zadovoljen, da sem ta smoter dosegel. Da so morali biti v tej borbi nekateri potisnjeni v ozadje zato, ker so krčevito branili ono, kar je bilo starega, je povsem razumljivo in je le malenkost v zgodovinski reformi, ki je bila izvršena v naši organizaciji. Prepričan sem, da se bo doževala mlajšim učiteljskim generacijam smešna in nerazumljiva borba mojih nasprotnikov, borba za preteklost proti bodočnosti.

Nasprotniki mi zelo zamerjajo, da se nisem v izvedbi organizacije naslanjal edino na svojo moč in na pridobitev širokih učiteljskih vrst, nego sem to izvršil s pomočjo faktorjev izven našega stanu. V tem gredo oni celo do smešnosti. Namenoma postavljajo postransko stvar za glavno. Pripovedujejo, kaj vse da sem ukrenil, da postanem predsednik. Glavna stvar pa je le v tem: ali je reorganizacija uspela in ali je prav, da se je izvršila? Na podlagi dejstev je mogoče samo ta odgovor: odlično je vse to, kar je bilo narejenega. Ako je tako, in tako je, tedaj je lahkomišelnost, ako se mi zamerja, ker sem izvedel reorganizacijo ne oziraje se za nasvete onih, ki so branili preteklost. Ogromna večina jugoslovenskega učiteljstva je na preteklih dveh glavnih skupščinah odobrila to moje delo in delo mojih tovarišev.

V teh dveh letih je zabeležila zgodovina našega združenja te značilne rezultate uspešnega odborovega dela:

1. Reorganizacija združenja. Da bi se vršilo delo na skupščinah, ki so imele namen ukiniti bivša poverjenišтва in ustanoviti banovinske sekcije, v popolnem redu in brez pretresljajev, se nisem bal truda, nego sem mislil na vse. Delo je bilo dovršeno s popolnim razumevanjem in potrebnim dostojanstvom, kar nam je zelo dvignilo ugled.

2. S takim našim vdanim in nesebičnim delom smo dosegli priznanje z najvišjega mesta. Nj. Vel. kralj je poslal jugoslovenskemu učiteljstvu lastnoročno pismo, polno najlepših misli o pomenu dela našega stanu in našega združenja. To pismo sem imel čast prečitati na naši XI. glavni učiteljski skupščini.

3. Naša pravila so odlična. To sem že ponovno izjavil in ponavljam to svojo izjavo

tudi sedaj. Vse one spremembe, ki jih zahteva interes našega združenja, bodo vnešene. Spremembe so bile sprejete že na XI. in izvršile se bodo neke dopolnitve tudi na bodoči glavni skupščini.

Nasprotniki trdijo, da sem sam spreminjal pravila. Ne verjamem, da more katerikoli značajni učitelj verovati taki izmišljotini. Obstojata samo dva organa, ki sprejemata naša pravila, t. j. naša glavna skupščina in prosvetno ministrstvo. Kadar nimajo nasprotniki nobene lepše zabave, tedaj si izmišljajo take neverjetnosti, da z njimi krmi jo nepoučene in lahkoverne.

4. Mladinski list »Jugoslovenec« je najmlajše dete našega združenja. Bilo je mnogo kritike, zakaj sem mu dal to ime, ampak ta kritika ni opravičena. Ta list ima visoko misijo, da krepki in ustvarja ono, kar je enako pri vseh jugoslovenih in da gladi razlike. Njegovo izdajanje so pozdravili vsi napredni in rodoljubni jugoslovenski učitelji. List je namenjen jugoslovenskemu naraščanju. Radi težkih gmotnih razmer med narodom se je znižala naklada lista na 40 in nekaj tisoč izvodov.

5. Za razdolžitev doma, za katerega je dolgovalo združenje nad 300.000 dinarjev, je bil potreben velik finančni napor. Hoteli smo odplačati dolg iz rednih dohodkov, da nam ni bilo treba nabirati prispevkov in ne obremenjevati še posebej članstva. Z varčeva-

njem v vseh izdatkih in z marljivim zbiranjem dolžne naročnine, se nam je posrečilo odplačati celokupni dolg. Ta naš veliki napor občutimo pri finančah združenja v letošnjem letu, zaradi česar smo morali znižati vse osebne izdatke. Naš uspeh v tej smeri se more popolnoma oceniti šele tedaj, ako se ve, da so se preje nekaj let nabirali prispevki in obvezne dajatve poleg članarine in se je z vsem tem zbralo nekaj stotisoč Din, in da je bil naš izdatek 300.000 Din izvršen v enem letu.

6. Dve pomembni pridobitvi za naš stan sta nastavljenje učiteljev za stalne člane glavnega prosvetnega sveta in dostop učiteljstvu na univerzo. Ta pažnja napram našemu stanu bo rodila plodonosne rezultate za osnovno šolstvo in radi tega to dejstvo še posebej podčrtavam.

7. Vprašanje izplačevanja polnih draginskih doklad poročenim učiteljicam je bilo rešeno z lanskim finančnim zakonom in se imamo zahvaliti za to visokim državnim funkcionarjem, prijateljem našega stanu. Tedaj je bilo pravilno rešeno tudi vprašanje stanarine, ki je odvzeta poročenim učiteljicam s sedanjim finančnim zakonom.

8. Zastopniki našega stanu, člani glavnega prosvetnega sveta, so sodelovali pri sestavljanju novega učnega načrta in programa za osnovno šolo. Ako bo uveljavljen ta program tako, kot ga je izdelal prosvetni svet, tedaj sem prepričan, da bodo naši tovariši z njim povsem zadovoljni. Pričakuje se, da bo glavni prosvetni svet kmalu začel sestavljati tudi učni načrt in program za višjo narodno šolo. S tem na novo izdelanim načrtom bo zamenjan sedanji začasni učni načrt, ki ga bo treba zamenjati najkasneje z začetkom prihodnjega šolskega leta.

9. Nastala je potreba, da bi učitelji imeli svojo kreditno zadrugo, kakor jo imajo profesorji srednjih šol in univerzitetni profesorji. Taka zadruga je osnovana pod naslovom »Jugoslovenska učiteljska kreditna zadruga.« Ne morem še reči, je-li ta zadruga naležala na zadostno razumevanje med učiteljstvom. Na dejam pa se, da bo to naše podjetje uspelo in da bomo v najbližji bodočnosti imeli močno denarno kreditno ustanovo.

10. Upravo naših listov vodijo aktivni in upokojeni naši tovariši, in je ta uprava sedaj v najlepšem redu. V prejšnjih časih so bile zaposlene v njej tudi osebe izven našega združenja.

11. Finančno stanje združenja je primereno v vsakem pogledu. Blagajniške knjige so v najlepšem redu in jih izvršni in nadzorni odbor redno pregledujeta.

12. Osebnosti in drugi izdatki so znižani do skrajnosti. V našem združenju mora vladati najpametnejše gospodarstvo in po tem načelu se tudi ravnamo.

Zaščita našega članstva nam je bila ena od glavnih nalog. Ne morem reči, da so se naši tozadevni predlogi vedno uvaževali. Prišli smo do prepričanja, da bi imel odbor združenja mnogo manj skrbi in neprestanega tekanja, ako bi bila učiteljstvu povrnjena stalnost. Pritiskanje na kljuke je zelo neprijetna dolžnost, a mi jo vršimo potrpežljivo in ne zahtevamo zahvale.

Damjan Rašić.

Učitelj kot politična osebnost

Skoraj gotovo je, da pride pri nas v najkrajšem času do formiranja raznih političnih strank.

Gotovo je, da bodo z ozirom na velike politične momente zadnjih dveh let, izdelani programi strank na temelju narodno državne politike. Ti temelji so: ideja narodnega in državnega edinstva, brez razlike na vero, plemena in stanove.

Verjetno je, da bodo vse formirane stranke skušale vnesti v svoje programe tudi načelo borbe malega človeka t. j. za kmeta, delavca in za srednji stan. Poleg tega bodo skušale stranke v svojih programih še posebej zadovoljiti najširše kmetijske sloje, da se bodo ozirale na deželo, kmetovalčevo delo in kmetove potrebe.

Naše politično življenje bo v grobih obrisih tako. Ni izključeno, da se bodo ustanovile tudi druge stranke, ki bodo hotele podarjati plemensko-nacionalni moment. Ako se bo vodila državna in nestranska politika, tedaj se bo moralo že v začetku zavreči tako politično grupiranje, ker bi se s tem načelo tudi vprašanje našega narodno državnega problema.

Toliko za uvod. Iznese bi pa rad drugo misel, misel države — t. j. da hočemo vzgojiti narod v ideji

jugoslovenstva in Jugoslavije.

To bi pomenilo, da moramo biti na čistem glede resnice, da je pojem jugoslovenstva bolj kulturno nacionalni nego politični pojem. Ako smatramo pojem jugoslovenstva za takega, pridemo do zaključka, da ustvarjajo kulturno nacionalni pojem jugoslovenstva le kulturno nacionalni delavci. To je

prvo. Drugo je: prehod iz pojma srbstva, hrvatstva in slovenstva v jugoslovenstvo je mogoče edino le z ono energijo, ki je bila vodena in vzgojena v Jugoslaviji in jugoslovenski šoli. — Samo taka vzgoja more izvršiti izmenjavo generacije in s tem tudi spremembo našega narodno državnega življenja v duhu jugoslovenstva brez razlike na plemena in stan.

Logični zaključek vsega tega je — da morajo biti središče organizacije narodno državnega življenja šola in njeni pripadniki.

Osrednje osebnosti, ki morajo voditi vzgojo, t. j. izmenjavo generacije, morejo biti učitelji in profesorji.

Učitelj kot tak, ni treba da je samo osrednja osebnost šole in vzgoje, ampak že vsled stvari same mora zavzemati vidna in številna mesta tam, kjer dobivajo vse ideje in tudi sistemi vzgoje svojo zakonito formo t. j. v parlamentu in senatu.

Iz tega sledi, da je potrebno, da je zastopan učitelj v političnem življenju naše države, in to tako zastopan, da je njegova kvaliteta in kvantiteta v pravilnem razmerju z drugimi stanovi.

Res je, da imamo tudi danes v parlamentu učitelje, ki so tjakaj prišli vsled lokalnih razmer in ne kot reprezentanti stanu, ki je iz svoje sredine poslal v parlament one, ki so najboljši in najposposnejši. Niso tjakaj prišli kot izraz 20.000 organiziranih učiteljev, ki so zastopniki ene ideje. Taki bi mogli imeti povsem drugačni vpliv, tako v vprašanju vzgoje in šole kakor tudi v materialno-stanovskih vprašanjih.

Res je tudi, da ni danes v senatu, kjer se sklepa tudi o vprašanjih vzgoje, niti enega učitelja osnovnih šol.

Tudi to dejstvo je znano, da postavlja učiteljstvo na deželi s svojim delom za poslane vse druge, samo ne učitelja.

Ako tako pogledamo v življenje, ne samo z ozirom na šolo in šolske pripadnike, marveč tudi življenje izven šole, tedaj vidimo, da je učitelj največkrat skoro edini, ki je najbližji in v stalnem stiku z narodom. Preko njega prihajajo vse dobre in slabe strani narodno državnega življenja. Ko pa se govori in rešuje vprašanje vasi in kmeta, tedaj je poleg njih edino še učitelj, ki najgloblje čuti in najbolje pozna bolečine in trpljenje naših vasi in njih prebivalcev. On je kot tak, predstavljajoč zvezo med vasio in mestom, najbolj poklican, da postane, ne samo teoretično, marveč tudi praktično, vodja naroda, kar pomeni učitelj mora postati politična osebnost v državi.

Parlamentarizem nam daje za to idejo najlepše dokaze. Najboljše državnike in politike je dal učiteljski stan. Pogledjmo današnje Evropo, pa bomo videli največje število državnikov iz učiteljskih vrst.

Učiteljstvo mora na svojih konferencah in zborovanjih razpravljati, poleg stanovsko pedagoških vprašanj, tudi o vprašanju učitelja kot politične osebnosti v državi.

Se en moment moram poudariti. Učitelj kot posameznik, ali učiteljstvo kot grupa, ki stopa v kako politično stranko, mora vstopiti v one stranke, ki imajo največ idejne sličnosti s težnjami šole in učiteljstva.

Samo na ta način bomo mogli dati šoli in vzgoji ter učiteljstvu ono mesto, ki mu pripada v primeri z nalogami, ki jih izvršuje med narodom in v državi. V nasprotnem slučaju bo ostal učitelj samo učitelj, a šola pastorka, in namesto tega se bo povzpela na škodo naroda in države drug stan na ramenih učiteljstva in šole v višino.

Dušan N. Bogunović.

Splošne vesti

— ZBOR PREDSEDNIKOV SRESKIH UČIT. DRUŠTEV in članov upravnega ter nadzornega odbora sekcije JUU. Opozorjamo na sejo, ki bo 13. maja t. l. v dvorani Okrožnega urada v Ljubljani. Začetek ob 10. uri.

— Napredovanja. Sekcija JUU sporoča tem potom vsem tovarišicam in tovarišem, ki so se nanjo obrnili zaradi napredovanja, da so vsa izvršena, niso pa še objavljena. Ministrstvo je rešilo absolutno vse prošnje za napredovanja, ki jih je doslej prejelo. Posameznikom ne bomo odgovarjali, ker nimamo kritja.

— Slovenska šolska matica bo izdala letos troje knjig in sicer: 1. Pedagoški zbornik, ki bo obsegal razprave o gospodarski vzgoji, o Milčinskem orisu pijanca pred sodiščem, o bolgarskem šolstvu, o sovjetskimi pedagogiki, o novem učnem načrtu itd. 2. Dr. Gogala St.: Obča metodika izobraževanja in vzgajanja in 3. Dr. Josip Jeraj: Naša vas — oris vede o vasi. P. n. člani že sedaj opozorjamo na te knjige in jih prosimo, da ostanejo v lastnem interesu še nadalje zvesti Matici. Knjige pa

ZEMLJEPIS IN ZGODOVINA

za III. in IV. razred osnovnih šol

od J. Polaka

stane samo 9 Din, odnosno 10 Din, a Vam zelo olajša pouk, ker Vam ni treba snovi narekovati, si otroci s tem ne kvarijo pisave in ne pravopisa ter pridobite na času. Naročite takoj vse štiri knjižice za 38 Din, odnosno one, ki jih potrebujete za sebe ali učence

v knjigarni

Učiteljske tiskarne v Ljubljani ali pri podružnici v Mariboru

Pred koncertom ženskega UPZ

Na ljubljanskih reklamnih deskah so nalepljeni sveži lepaki: — »Jugoslovensko učiteljsko združenje — sekcija za dravsko banovalno — ženski zbor UPZ priredi v ponedeljek 8. maja t. l. ob 20. uri v Unionu koncert.«

To je menda prvič, da se naše tovarišice-pevke, ki so združene v samostojnem ženskem zboru UPZ, predstavljajo ljubljanski publiki. Do tega koraka jih je privedla gotovo tudi lanskoletna koncertna turneja: v Karlovc, Petrinje, Črnomelj in v Novo mesto. Na tej poti so bile svetle zglede skromnosti, saj so v treh pičlih dnevih priredile sedem koncertnih nastopov. Ob tej rekordni turneji so žele vso pohvalo kritike, ki jih je postavila na čelo najboljših ženskih zborov vse države. Tako laskavo oceno so si zaslužile po mnenju najraznovrstnejših kritikov, ki so jih ocenjevali tako na domačih koncertnih odrih v Ljubljani, kakor tudi na raznih drugih, kjer so nastopile skupno z moškim zborom UPZ, in to po naši državi: v Beogradu, Zagrebu i. dr. Žele pa so tudi vse priznanje stroge inozemske kritike, na »vročih« tleh za vsakega glasbenika, — v ČSR.

V ponedeljek pa bodo nastopile naše tovarišice s celovečernim koncertnim programom končno pred domačo publiko, da s tem zadostijo pravilniku UPZ, ki predvideva samostojne nastope ženskega korpusa.

Program koncerta:

Adamič Emil:

Pesem beračev. (Oskar Hudales.)
Na zelenem travniku leži mrtev vojak.
(Narodna pesem.)

Kakó se narod naš odeva,
Ljubljana danes razodeva.
Kaj pije pa in rad uživa,
nazorno »Daj-Dam« nam razkriva.

— Učiteljski abiturienti, pozor! Sekcija JUU sklicuje sestanek brezposelnih učiteljskih abiturientov na dan 10. maja t. l. ob 15. uri v čitalnici, Frančiškanska ulica 6 v Ljubljani. Namen sestanka je razgovor o ustanovitvi posebnega oddelka brezposelnih učiteljskih abiturientov pod okriljem JUU. Zaradi važnosti se udeležite sestanka polnoštevilno. Tovarišice in tovariši prosimo, naj opozore o tem sestanku interesente na svojem področju. — JUU sekcija Ljubljana.

— Občni zbor Pedagoške centrale v Mariboru se bo vršil v nedeljo, dne 7. maja ob 10. uri v društveni čitalnici na drž. učiteljski šoli v Korščevici ulici. Vsi člani, zlasti pa poverjeniki krožkov P. C., oziroma zastopniki učiteljskih društev, prisrčno vabljeni! Odbor.

— Neguj svoje zobe! je naslov I. zvezku knjižice, ki jo je izdalo »Društvo za ustanavljanje šolskih zobnih ambulatorijev v dravski banovini. Poučno in za vsakogar posebno pa za mladino prepotrebno knjižico je priredil dr. Jos. Tavčar, glavni tajnik društva, s sodelovanjem zobnih zdravnikov dr. L. Brenčiča, dr. S. Pirca, dr. J. Ranta in dr. J. Kallaya. Dne 6. in 7. maja se vrši v korist Centralnemu šolskemu zobnemu ambulatoriju cvetlični dan, nekaj dni prej pa bo društvo na vse šole poslalo knjižico s prošnjo, da jo priporoče učencem v nabavo. Ker je Prosvetni oddelak kr. banske uprave izdal na vse šole okrožnico, v kateri opozarja na knjižico in jo priporoča učencem, ne dvomimo, da bo večje število učencev knjižico kupilo. Knjige ne bomo posebej ocenjali, saj jo imena sestavitelja in sodelavcev dovolj zgovorno priporočajo. Naj ne bo otroka v naših šolah, ki ne bi imel te knjižice. Za učence stane knjižica samo 4 Din. Čisti dobiček je namenjen za ustanavljanje šolskih zobnih ambulatorijev po vsej banovini. Dobro delo in blag namen sta najboljši priporočili za knjižico: Neguj svoje zobe!

Tome Matija:

Čakala bom Jezusa.

Adamič Emil:

Sonce sije, dežek gre. (Narodno besedilo.)
Svatovska. (Belokranjska narodna.)
Svančice — dančice. (Belokranjska nar.)
Tiri, tiri, tinje. (Narodno besedilo.)

Ljadov A.:

Ti rjeka li;
Oj, nji zarja li;
Snegi belije;
Na ulici došč.

(Staroruske narodne.)

Papandopulo Boris:

Djevojačke popijevke — samospeli za sopran solo in klavir;
Može li biti, što bit ne može;
Sunce žarko ne sija jednako;
Andjelija vodu lila;
Sinoć mi je dragi dolazio Slavuj, pile, ne poj rano.
(Poje ga. Maja Strozzi-Pečić, — spremlja jo njen sin Papandopulo.)

Bravničar Matija:

Polžek davkov ne plačuje. (Karel Širok.)
Polžek — lipov bog. (Karel Širok.)

Osterc Slavko:

Kvartet. (Krilov-Vdović.)

Švara Danilo:

Zima. (I. Albreht.)

O d m o r.

Papandopulo Boris:

Dodolice. (Narodni obred v 4 stavkih za sopran solo, ženski zbor in klavir.) — Poje ga. Maja Strozzi-Pečić, spremlja jo Danilo Švara.)

Osebnе zadeve

—i Napredovali so učitelji (ce) v IX. skupino: Ivančič Ana pri Sv. Urbanu; v VIII. sk.: Šajna Ivan iz Kamnice; Udovič Frančiška iz Kroke; Čibež Marija iz Lesc; Potokar Danica iz St. Lovrenca; Turk Julijana iz Starega trga; Gregorič Gizela iz Gabrja.

Mladinska matica

—mm V knjigi »Dečja i omladinska knjižica«, ki jo je izdal ženski pokret v Beogradu, se omenja tudi Mladinska matica in njeno delo tako-le:

Leta 1927. je jugoslovensko učitelj. udruženje, poverjeništvu Ljubljana, ustanovilo odsek »Mladinsko matico«. Ta naša močna književna institucija razpošilja svoje edicije nad 20 tisočim slovenskim otrokom, razpisuje vsako leto nagrade za najboljša slovenska mladinska dela ter tiska poleg svojih rednih izdaj (mesečnik »Naš rod« in 4 knjižice na leto) ob raznih otroških praznikih še izredne publikacije. V svojih »Kresnicah« za l. 1932. je zbrala nekaj otroških in mladostnih spominov naših še živčih pisateljev in pesnikov, ki so kdaj s svojo besedo govorili mladini. Seveda se v tej knjižici niso oglasili vsi, ki jih naša deca pozna in ljubi. Mladinski list »Naš rod«, ki izhaja že četrto leto, urejuje s finim okusom in z izredno spretnostjo Ribičič Josip, eden naših najplodovitejših mladinskih pisateljev.

V knjigi so omenjene tudi posamezne knjige. Pri Deržajevi slikanici »Življenje hudobne kavke Katke« je dodano: »Nekaj avantur iz življenja kavke, ki je prikazano z lepimi slikami.« — Pri Lovrenčičevi knjigi »Tiho življenje« je rečeno: »Razne legende o Kristusu in Materi božji, ki so napisane zelo dobro in subtilno.« — Rehharjevo »Vijolico Vero« imenuje fantastično pravljico iz življenja cvetic. — O Ribičičevem Mihcu in Jakcu pravi, da so to doživljaji in prizori iz življenja dveh mladih dečkov. Ves tekst je napisan v obliki slikovnih zagonetk in knjiga kot taka predstavlja pri nas zelo uspešno novost. Miklavževa noč je pa bogato ilustrirana knjiga, spisana z mojstrsko roko. — Seliščarjev Rudi je povest mladega proletarskega otroka Rudija, napisana živo in v lepem jeziku. — Čermeljova knjiga Tesla in razvoj elektrotehnike je naznačena kot zelo zanimiva razlaga elektrotehničnega razvoja. — V Hafnerjevi knjigi Botra z griča je v obliki povesti podan pravi tečaj iz gosposinjstva za žensko deco. — Omenjene so tudi druge knjige MM in na koncu je dodan še kratek odstavek o Matici sami. Ta se glasi: Sekcija Ljubljana Jugosl. učit. združenja je osnovala Mladinsko matico. Njeni člani so učenci osnovnih šol, ki plačajo na leto 2250 Din in dobijo za to mesečnik »Naš rod« in 4 dobre knjige. Matica obstoji 5 let in je v tem času izdala 22 knjig zelo dobre vsebine in okusno opremljene v skupnem številu 400.000 izvodov. Do zdaj je izdala razen Grimmovih pravljic samo originalne spise slovenskih pisateljev.

Mnogi so se poslužili 25% popusta pri naših knjigah, ki je trajal do konca aprila. Lahko rečemo, da so razprodane skoro vse knjige I., II., III. in V. letnika. V zalogi imamo večje število knjig samo IV. letnika. Od izrednih izdaj je popolnoma pošla knjiga »Mihec in Jakec«. V zalogi pa imamo še Lovrenčičevo »Tiho življenje«, Ribičičevo »Miklavževa noč« in Čermeljovo delo »N. Tesla in razvoj elektrotehnike«. Na razpolago so tudi še I. in II. letnik »Našega roda«.

Pevovodja ženske pevske čete tov. Srečko Kumar, profesor zagrebškega konservatorija, nam bo serviral šarene glasbene poslastice, saj nam bo predvajal po večini program, ki ga doslej še nismo čuli. In to je gotovo pohvalno dejstvo, da bo doberšni del programa predvajal sploh iz svežega rokopisa. Podoben pogled v tekst posameznih pesmi pa pokaže, kako naši skladatelji segajo po narodnem besedilu. K vrsti naših domačih skladateljev se je to pot pridružil mladi zagrebški glasbenik Boris Papandopulo, sicer že star znanec našega UPZ, s čigar skladbami je žel zmagovite uspehe. Boris Papandopulo je v najtesnejši zvezi z zagrebško bratsko pevsko organizacijo. Zagrebški in okoliški tovariši, organizirani v JUU, imajo namreč krepko pevsko četo, ki ji je duhovni voditelj mladi skladatelj. Lansko leto smo imeli ta njegov pevski zbor »Filipovič« — imenovan po velikem hrvaškem rodoljubu in odličnem učitelju — v Ljubljani, pred tedni pa je pohitel »Filipovič« na daljšo koncertno turnejo v južne predele naše domovine.

Zanimivo je, da bo pela Papandopolove skladbe njegova gospa mati Maja Strozzi-Pečićeva, odlična operna in koncertna sopranistinja.

Pestrost programa povečavajo še štiri Ljadove skladbe, komponirane na staroruske narodne tekste.

Članstvo našega UPZ je, kakor znano, uslužbeno tudi v najoddaljenejših kotičkih naše banovine. Iz ljubljanskih in okoliških pevk in pevcev je možno sestaviti zbor le z največjo težavo, zato je razumljivo, da morajo za tako prireditve, kakor je unijski koncert, napeti vse svoje sile. Že skoro mesec dni pred koncertom se je utaboril odbor v sobi odsekov JUU. — Zadnjič sem jih obiskal in sem našel dično predsednico ženske-

Tuja šola nam je o naših velikih možeh res malo povedala. Ni čuda tedaj, da marsikateri tovariš ne pozna Nikole Tesle in njegovih izumov. Tesla je večji od Marconija in v marsičem prekaša tudi slavnega Edisona. Vsak učitelj bi ga moral poznati. Kdor ga ne pozna, naj seže po Čermeljevi knjigi »Nikola Tesla in razvoj elektrotehnike«.

Ekskurzijski odsek

—eo V Belo Krajino! Članstvo JUU, ki si želi ogledati naravne lepote in zanimivosti Bele Krajine, se lahko priključi Gregoričevim foto-izletnikom, ki potujejo v Belo Krajino v nedeljo 7. maja s posebnim vlakom. Ekskurziste vodijo belokranjski domačini, v velik večini naši stanovski tovariši. Vožnja in prehrana (celodnevna) — 75 Din. Prijave in vse podrobne informacije v drogeriji Gregorič, Ljubljana, Prešernova ulica 5. Odbor EO.

Gospodarsko izvenšolsko delo učiteljstva

—z Drevesničarji in sadjarji v Škofjo Loko! V soboto, dne 6. maja bo v Škofji Loki redno letno zborovanje drevesničarskega oddelka Sadjarskega in vrtnarskega društva. S tem zborovanjem je združen tudi zlet drevesničarjev in sadjarjev v to prastaro postojanko slovenskega sadjarstva in sto let starega gorenjskega drevesničarstva. V vseh slovenskih pokrajinah današnje dravske banovine in po vseh slovenskih krajih nekdanje Goriške in Koroske raste škofjeloško drevje. Zato si hočemo tudi drevesničarji iz drugih krajev ogledati ta kraj in njegove zanimivosti ter s tem pripomoči k medsebojnemu spoznavanju. Vabljeni so tudi vsi napredni sadjarji, kajti nič ni bolj zaželeno nego sodelovanje drevesničarjev in sadjarjev v vprašanjih vzgoje sadnega naraščaja. Drevesničarji bodo veseli, ako jih sadjarji opozorijo na njihove napake in bodo radi upoštevali njih želje. Zato vsi napredni sadjarji v Škofjo Loko dne 6. maja!

Dnevni red:

Ob 12. uri odhod z vlakom iz Ljubljane v Škofjo Loko.

Po prihodu ogled drevesnic v Dorfarjih in v Žabnici pri Škofji Loki.

Ob 4. uri pop. zborovanje drevesničarjev in sadjarjev (drevničarskega oddelka in Sadjarskega in vrtnarskega društva) v društvenem domu v Škofji Loki po temle sporodu:

1. Nagovor predsednika Sadjarskega in vrtnarskega društva. 2. Nagovor predsednika drevesničarskega oddelka. 3. Poročilo tajnika. 4. Volitve novega odbora drevesničarskega oddelka. 5. Predavanje o metodah drevesničarstva. 6. Zahteve sadjarjev do drevesničarjev. Zvečer povratek v Ljubljano in prenočevanje. V nedeljo dopoldne se zberemo ob času, ki se določi na zborovanju pred poslopjem Kmetijske družbe v Ljubljani in se odpeljemo na ogled drevesnice Kmetijske družbe na Bokalcih. Ob 10. uri vsi na redno letno skupščino Sadjarskega in vrtnarskega društva v dvorani Delavske zbornice na Miklošičevi cesti 22.

Udeležencem letne skupščine in drevesničarskega shoda je dovoljena polovična vožnja do Ljubljane in nazaj. Posetniki naj kupijo do Ljubljane celo vozovnico, ki bo veljala tudi za vožnjo nazaj. Ta vozna olajšava velja od 4. do 10. maja.

Po naredbi ministrstva saobračaja br. 7156 z dne 15. aprila 1933.

—z Za prospeh kmetijstva. Sres. učiteljsko društvo v Murski Soboti je povabilo sreskega kmetijskega referenta na sodelovanje

ga zbora tov. Pepco Miheličeva s skromnim, a zato tembolj žilavim pomočniškim štabom: tajnico tov. Minko Selanovo, blagajnikom tovarišem Vinkom Rupnikom ter drugimi, ki so se zabarikadirali za skladovnico not in dopisov...

Po završenem delu pa smo se zapredli v kramljanje in je dejala predsednica zgledne ženske pevske čete tov. Miheličeva, hvaleč svoje sočlanice:

— »Ej, niso naša dekleta kar tako... Saj so po svojih možnostih, pridnosti, vestnosti in požrtvovalnosti zgledne kakor junaški fantje. Upravičeno jim lahko rečem, da so to: naša dekleta od — fare!...

Vse so med najbolj vestnimi v svojih razredih. Za vaje in koncerte pri UPZ žrtvujejo denar in prosti čas, pa še vedno najdejo dovolj prilike, da se posvečajo glasbi še posebej. Mnoge naše članice vodijo na podelju najraznovrstnejše zборе; mladinske, ženske, cerkvene, da, celo — moške zборе. Nekaj takih, ki so kaj blizu železniške proge, pa obiskujejo ljubljanski konservatorij ali pa se tudi drugod vežbajo v solo petju. Ko bi navajala imenoma vse te naše pridne tovarišice, pa bi izpustila iz seznama menda le redke članice UPZ. Pa še te bi bile opravičene zaradi raznih krajevnih ali drugačnih razmer.«

Tako nekako mi je pripovedovala tov. predsednica vsa navdušena nad svojo vrlo pevsko družino.

Svoji k svojim!

Dokažimo našim požrtvovalnim tovarišicam pevkam na ponedeljkovem koncertu s številno udeležbo priznanje, ki ga zaslužijo kot odlične delavke na glasbenem polju, učiteljstvo pa še posebej kot člani JUU in kot njih stanovski tovariši.

Na dober uspeh!

—nč—

šega naraščaja. V. 27. številki »Učit. tov.« je objavil g. poslanec sicer neki popravek, v katerem pa ni preklican citirani stavek. Izgleda torej, kakor da po sedanjem starejšem učitelstvu ni zajamčena patriotska vzgoja našega naraščaja in da je potrebno, da šele oni, sedaj brezposelni, nastopijo službe, da bo zajamčena patriotska vzgoja naraščaja. Prepričani smo sicer, da gosp. poslanec ni tako mislil, vendar smatramo v interesu našega stanu, da se ta stavek popravi, da ne bi imela javnost povoda dvomiti o patriotizmu starejšega učitelstva. — Sekcija se naproša, da v zadevi potrebno ukrene.

III. Sprejeti so bili nato predlogi glede spremembe pravil JUU, kakor jih je predlagal upravni odbor.

IV. Nato je podal tov. blagajnik kratko blag. poročilo, ki je jako povoljno, ker je ugotovil, da izpolnjujejo vsi člani s prav rednimi izjemami svoje obveznosti napram organizaciji. — Tudi so včlanjeni v društvo vsi učitelji (ice) okraja.

V. Poročilo o izvenšolskem delu je izostalo, pač pa je poročevalec tov. Štuhec apeliral na šol. uprav., naj mu takoj pošljejo potrebne podatke o izvenšolskem delu učitelstva, ker bo o njem na prihodnjem zborovanju obširno poročal. — Pri tej priliki je opozval predsednik upravitelje, naj poročajo obenem tudi o stanju članstva Mlad. matice, da bo lahko tov. Ferline prihodnjič podal svoje poročilo.

VI. Prihodnje zborovanje bo meseca maja pri Sv. Antonu v Slov. gorah. Ker je bil dnevni red izčrpan, je predsednik zaključil zborovanje.

Jos. Golež, predsednik. Josip. Golob, tajnik.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO V KRAJNJU je imelo zborovanje v torek 7. marca t. l. Zborovanje je imelo slovesen značaj, ker sta bila na njem odlikovana dva zaslužna tovariša. Učiteljski veteran Janko Zirovnik je dobil Jugoslovensko krono IV. razreda, šolski upravitelj Bertonec iz Kovorja pa red Sv. Save 5. grupe. Odlikovanji je izročil sreski načelnik dr. Ogrin, ki je v vznešenih besedah slavil zasluge obeh odlikovancev. Obema je v imenu učitelstva čestital tov. Lapajne, ki je dodal par markantnih potoz iz njunega učiteljskega dela za narod in državo.

Po zahvali obeh odlikovancev je predaval g. dr. Leo Cepuder o aktualni temi »Slovenstvo v okviru Jugoslovenstva.« Izhajajoč ne toliko iz znanstvenih, pač pa iz praktičnih razlogov, je utemeljeval potrebo zgraditve enotnega, močnega jugoslovenskega državnega naroda, v katerem edinem je mogoč obstoj »Slovenstva« in vseh članov, ki mu pripadajo. Samoslovenstvo je praktično nemožne, v prvi vrsti radi nadprodukcije vseh stanov, zato morajo odpasti vse dozdevne in

umetne pregraje, ki nas ločijo od ostalih bratov. — V debato so posegli tov. Lapajne, Štefe in Horvat. Zadnji je utemeljeval, da tudi Bolgari spadajo k jugoslovanskemu narodu.

O stanovskih zadevah sta poročala tov. predsednik in tajnik. Prebrane so bile došle okrožnice. Društvo je odklonilo pravnega konzultanta.

Sreski šolski nadzornik tov. Rus je poročal o »Pomladu Jadranske straže«, sreski kmetijski referent g. Sušič pa o programu vzajemnega dela med njim in učitelstvom za napredek in povzdigo kmetijstva v okraju. Tozadevna navodila bosta dajala učitelstvu gg. referenta na vsakokratnem učiteljskem zborovanju.

Josip Lapajne, s. r., Vinko Rupret, s. r.,
predsednik. tajnik.

+ JUU SRESKO UČIT. DRUŠTVO V RADOVLJICI je zborovalo dne 9. apr. 1933. na Jesenicah. Zborovanja se je udeležilo 96 tovarišic in tovarišev. Po uvodnih in pozdravnih besedah tov. predsednika se je pričel takoj razgovor o »Težki zadevi«. Članstvo je soglasno odobrilo ugovor društvenega predstava pri sekciji proti objavam člankov take vsebine. Po prečitani in razmotritvi raznih okrožnic sekcije in drugih dopisov, je referiral g. dr. St. Gogala o temi: Vzgojne ideje moderne pedagogike. Predavanje je bilo na višku, vsi so pazljivo sledili izvajanjem predavatelja, ki je bil končno za svoj trud nagrajen z burnim aplavzom. Na predlog tovariša Bačlerja so bile na to sprejete resolucije mariborskega učiteljskega društva — mesto, ki jih je sprejelo na svojem izrednem zborovanju dne 1. marca. Predlog je bil sprejet soglasno, le proti 10. točki je glasovalo 17 navzočih. Vršil se je pogovor o projektiranem razdelitvi šolskih let za posamezne kategorije šol. Volil se je sreski razstavni odbor, ki mu načeljuje tov. Šerajnik iz Dovjega, članstvo se je upravičeno pritoževalo, da je bil radovljiški srez prezrt pri podeljevanju nagrad za šolske vrtove, čeprav je v srezu več naravnost odličnih sadjarjev in vrtnarjev itd. Kraj in dan prihodnjega zborovanja naj določi društvena uprava. Tov. predsednik se sklepno zahvali tovarištvu za obilno udeležbo ter zaključil uspešno zborovanje.

Egidiš Schiffer, t. č., Skender I., t. č.,
predsednik. tajnik.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO V MURSKI SOBOTI je zborovalo 18. februarja t. l. v Sokolskem domu v Murski Soboti. Navzočih 60 članov (-ic).

Tov. predsednik je po otvoritvi zborovanja pozdravil predsednika sekcije tov. Dimnika in kot gosta tov. nadzornika Wimpolška iz savske banovine. Izrazil je sožalje g. nar. poslancu J. Benku ob priliki smrti njegovega

očeta. Ta izraz sožalja naj po zborovanju tolaži deputacija društva.

Prečitani in sprejeti so bili važni dopisi, nakar je podal tov. Dimnik dolgo in izčrpno poročilo o stanju vseh aktualnih vprašanj, tičočih se našega stanu, šole ter vobče političnih in gospodarskih vprašanj, v kolikor tangirajo narodno prosveto. Omenil je kruhoborce, ki so toliko sebični in nemoralni, da izdajajo interese celokupnega učitelstva in šole ter hočejo z demagogijo in denunciacijami, izigravajoč našo skupno nacionalno stvar, katere stebel je bilo učiteljstvo že od nekdaj, izrabiti v svoje osebne namene. Govoril je o stališču sekcije in celtral. uprave ter o znanih spomenicah obeh. Temeljito je članstvu pojasnil vprašanje financiranja šol, šol. nadzornikov, učiteljske stalnosti, kontraktualnih tovarišev, brezposelnih abiturientov in drugih personalnih zadev. Učiteljstvu je izrekel zahvalo za njegov trud v korist stanovskih in kulturno-gospodarskih institucij. Bodril je članstvo k nadaljnjemu delu. Glede decentralizacije drž. uprave je podčrtal trdno stališče učitelstva, katero mora tvoriti v državi ogromno celoto pod enotnimi zakoni, ker je to v interesu države in našega stanu. Poziva članstvo, naj v delikatnih javnih vprašanjih zavzame vselej stališče, ki bo v dobro narodu in državi.

Tov. predsednik se referentu toplo zahvali, nakar se izglasuje sekciji in njenemu predsedniku soglasno zaupnica.

Na vprašanje tov. Sreša pojasni tovariš Dimnik stališče sekcije v zadevi poročenih učiteljic. Sprejeta sta bila še predloga, naj se šolski nadzorniki imenujejo iz naših vrst, naj se vsaka ovadba predloži obtožencu v vpogled, da more ovaduše kazensko zasledovati. Vprašanje narodno-obrambenega dela, ki je bilo na dnevnem redu, se je moralo radi pomanjkanja časa prenesti na prihodnje zborovanje, na kar se je zborovanje zaključilo.

Fr. Gabrijelčič, s. r., Andrej Šavli, s. r.,
predsednik. tajnik.

Novosti na knjižnem trgu

—k Filip Uratnik: Pogledi na družabno in gospodarsko strukturo Slovenije. Slovenske poti, VII. zvezek, 1933. Strani 96. V založbi Tiskovne zadruge je izšla te dni pod zgornjim naslovom knjiga, ki jo bodo čitali s pridom vsi, ki se zanimajo za naše javno življenje in njegove probleme. Prvi del te knjige opisuje naše družabne in socialne razmere z vidikov, ki so važni za razglabljanje o aktualnih problemih, s katerimi se bavi pisatelj v drugem delu svoje knjige. Uratnikovo knjigo toplo priporočamo vsem, ki se bavijo s socialnimi, gospodarskimi in političnimi vprašanji

in se udeležujejo v našem javnem življenju. Knjiga velja s poštnino Din 33 ter se naroča pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani.

— Louis Adamič: Smeh v džungli. Avtobiografija ameriškega izseljenca. Poslovenil Stanko Leben. Ljubljana, 1933. Izdala Tiskovna zadruga. 416 strani v 8°. Cena: broš. 90 dinarjev, v platno vezana 120 Din, v polusnje 130 Din. Tiskovna zadruga je pravkar izdala že drugo knjigo našega rojaka Louisa Adamiča, ki je prvi izmed ameriških priseljencev iz slovenskih dežel vstopil v ameriško literaturo in postal znan širom Zedinjenih držav. Adamičevo knjigo »Smeh v džungli« toplo priporočamo!

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

Na birmo

ostanejo najlepši spomini: ure, zlatnina, katero najceneje kupite pri

FR. P. ZAJEC

Ljubljana, Stari trg 9

KDO PRESKRBI LETOVIŠČE

za čvrste in prijetne tovariše upokojenca, da si o počitnicah okrepi živce. Želi: miren kraj, kako uro oddaljen od železnice, senčnati izprehodi, prijazna sobica z dobro posteljo, hrana lahko domača, možnost kopanja, hiša naj bi imela strelovod — če možno. — Bivanje 3—4 tedne. — Ponudbe z navedbo cene sprejema: Anton Hren — Studenci pri Mariboru.

Cenjenemu učitelstvu se toplo priporoča
ZA MAJNISKE IZLETE

Jožica Koprivnikar, gostilna pri »Lovcu« na Vrhniki.

Kosila nudim izletnikom od 5 Din dalje, po izbi. Pri manjšem številu učencev se lahko naroči kosilo po prihodu jutranjega vlaka; sicer najbolje po dopisnici! Otrokom je na razpolago velik vrt, igrišče, pink - ponk, balin.

UČITELJ BLIZU PTUJA

zamenja službeno mesto, da pride v področje ljubljanskega učiteljskega. — Naslov in upravi »Učiteljskega tovariša«.

DOBRA KNJIGA JE ZLATA VREDNA!

Slovenske nemške
srbohrvaške francoske
češke angleške

in druge

knjige

šolske

znanstvene muzikalije
leposlovne revije

Šolske in pisarniške potrebščine, zvezki in notezi, svinčniki, peresniki, črnila, tuši, ravnila, šestila, barvice, čopiči, papir in še mnogo drugega nudi

KNJIGARNA UČITELJSKE TISKARNE

LJUBLJANA
FRANČIŠKANSKA 6

MARIBOR
TYRŠEVA ULICA 44

LEGAT
LJUBLJANA
MIKLOŠICEVA CESTA 28

SPECERIJA
DELIKATESE
Zajutrkovalnica
Kava dnevno
sveža iz lastne
moderne
prazarne

Felikan
Zaloga barv, tušev in radirk

POVSOD NA ZALOGI
TISKOVINE NA ZAHTEVO

GUNTHER WAGNER — k. d. ZAGREB
Pošt. pret. br. 94

UGODNOST!

Damske galoše Din 70
Moške galoše Din 75
Damski snežni čevlji Din 100
Moški snežni čevlji Din 110

ANTON KRISPER, LJUBLJANA
MESTNI TRG 26 ♦ STRITARJEVA ULICA 3

Oglejte si zbirko učil

(aparator in stenskih slik)

katere je prejela

podružnica

Učiteljske knjigarne v Mariboru

VELETRGOVINA

F. König

Velika izbira igrač,
galanterijskega blaga
in gramofonov,
kakor tudi
žepnih predmetov
in raznih kovčegov.

KDOR OGLAŠUJE
TA NAPREDUJE!

Proračun — učila

Vsaka šola ima v
svojem proračunu
znesek za učila!

Kje imajo posebno pripravna učila? — Kje dobite učila za računstvo, čitanje, nazorni nauk, prirodopis, fiziko, kemijo, zemljepis, zgodovino in še za mnogo drugega? — Kje nudijo preprosta in zato najbolj pripravna učila za šolo?

Vse to Vam nudi:

UČITELJSKA TISKARNA - Oddelek za učila

LJUBLJANA, Frančiškanska ulica št. 6 — MARIBOR, Tyrševa ulica št. 44